

Miksi rikksentorjuntatoimenpiteiden vaikutusten uskottava arviointi on vaikeaa, ja miksi se siitä huolimatta kannattaa?

Mikko Aaltonen

Johtava asiantuntija / OM Esikunta

Kuka?

- Valtiotieteiden tohtori 2013, dosentti (Turun ja Helsingin yliopisto)
- Nykyiset tehtävät
 - Oikeusministeriö, johtava asiantuntija
 - Helsingin yliopisto, tutkimusjohtaja (SA CRIMCAR-hanke 2018-2023)
- Työkokemus
 - Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos / Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti 2006-2017
 - Oikeusministeriö 2017-
 - Vieraileva tutkija University of Pennsylvania (Philadelphia, USA), NSCR (Amsterdam, Hollanti)
- Oikeusministeriössä päätehtävänä *tiedolla johtamisen* kehittäminen
 - Oikeushallinnon tietovarantojen käytön tehostaminen ja raportoinnin nykyaikaistaminen
- Rikoksentorjunnan arviointitutkimuksen palkinto 1.10.2019:
Rikesakkouudistuksen vaikutukset yli- ja keskinopeuksiin

Vaikutustutkimukset

1. Vorma, Helena & Sokero, Petteri & Aaltonen, Mikko & Turtiainen, Saija & Hughes, Lorine A. & Savolainen, Jukka (2013): Participation in **opioid substitution treatment** reduces the rate of criminal convictions: Evidence from a community study. *Addictive Behaviors* 38(7): 2313–2316
2. Aaltonen, Mikko & Hinkkanen, Ville (2014): Katuväkivaltatyön vaikuttavuus: **HelsinkiMission Aggressiivisen ohjelman** arviointi. Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen verkkokatsauksia 40/2014.
3. Aaltonen, Mikko & Virtanen, Miialiila (2017): Yli- ja keskinopeudet **rikesakkojen korotuksen** jälkeen. Osaraportti 1. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 20/2017. Helsinki: Valtioneuvoston kanslia.
4. Aaltonen, Mikko & Virtanen, Miialiila (2017): Yli- ja keskinopeudet **rikesakkojen korotuksen** jälkeen. Osaraportti 2. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 58/2017. Helsinki: Valtioneuvoston kanslia.
5. Konttila, Arja & Aaltonen, Mikko & Tyni, Sasu (2018): **Väkivaltarikollisten OMA-ohjelman** tehokkuuden ja vaikuttavuuden arviointi uusintarikollisuuden näkökulmasta: Analyysi OMA-ohjelman suorittaneiden ja keskeyttäneiden väkivaltarikollisten uusintarikollisuudesta. Edilex 5.4.2018, www.edilex.fi/artikkelit/18577
6. Oikeusministeriö (Aaltonen, Mikko): **Jatkokäsittelylupajärjestelmän** käyttöönoton ja soveltamisalan laajentamisen vaikutukset hovioikeuksissa. Oikeusministeriön julkaisu 1/2019 (Selvityksiä ja ohjeita). Helsinki: Oikeusministeriö.
7. Virtanen, Miialiila & Aaltonen, Mikko & Tyni, Sasu & Kivivuori, Janne (2020): **Vankilakoulutuksen** vaikutus uusintarikollisuuteen ja vapautumisen jälkeiseen työssäkäyntiin.

Sisältö

- Data-analyysi tietoon perustuvan kriminaalipolitiikan osana
- Kausaalivaikutukset ja valikoituminen
- Muita menetelmällisiä murheita
- Yhteenveto

Rajaukset

- Puhun tänään ainoastaan **tilastollisesta vaikutusten arvioinnista ja vaikutustutkimuksesta**
- Tällöin pyritään arvioimaan sitä, millaisia **kausaalisia vaikutuksia** tietyllä rikosentorjuntatoimenpiteellä on ollut, esimerkiksi..
 - .. Uusintarikollisuuteen
 - .. Poliisille ilmoitettujen rikosten määrään maantieteellisellä alueella
 - .. Turvallisuuden tunteeseen
 - .. Vapautuneiden vankien työssäkäyntiin
- Prosessievaluaatio toinen keskeinen vaikutusarvioinnin muoto, vastaa kysymyksiin kuten..
 - .. Onnistuiko toimenpiteen toteutus aiotulla tavalla? (Suunnitelma vs. toteutus)
 - .. Mikä on toimenpiteen tosiasiallinen sisältö?
 - .. Miten hankkeen työntekijät kokevat hankkeen toimivan ja tavoittavan päämääränsä?
- Monesti arviointitutkimus ymmärretään toiminnan kehittämistä tukevaksi toiminnaksi

Data-analyysi tietoon perustuvan kriminaalipolitiikan osana

Tilastollisen analyysin kolme päätyyppiä

Miguel A. Hernán, John Hsu & Brian Healy (2019) A Second Chance to Get Causal Inference Right: A Classification of Data Science Tasks.

- Kuvailu (description)
 - *Kuinka monta varkausrikosta ilmoitettiin poliisille vuonna 2019? Missä maakunnassa on eniten rattijuopumustuomioita? Miten vapautuvien vankien uusintarikollisuus on muuttunut 2000-luvulla?*
 - Keskiarvot, ristiintaulukoinnit, ryhmien väliset ja ajalliset vertailut
- Ennustaminen (prediction)
 - *Jos rikollisuuden kehitys jatkuu nykyisenlaisena, kuinka monta varkausrikosta poliisille ilmoitetaan vuonna 2020? Kuinka todennäköisesti vankilasta vapautuva henkilö tekee uuden rikoksen?*
 - Aikasarja-analyysi, koneoppiminen, simulaatiot
- Kausaalipäätely (causal inference)
 - *Vaikuttaako vankeuden aikainen koulutus tai päihdekuntoutus rikosten uusimiseen? Vähentääkö kameravalvonta rikoksia? Millaisia vaikutuksia rangaistusten ankaroittamisella on rikosten uusimiseen ja työllistymiseen?*
 - Satunnaistetut koeasetelmat, luonnolliset koeasetelmat
- Lisäksi olemassa kahdenlaisia kausaalisia kysymyksiä (Gelman & Imbens 2013):
 - Miksi rikollisuus vähenee? ("causes of effects", syyt tapahtuneelle muutokselle)
 - **Vähensikö rikosentorjuntatoimenpide rikollisuutta? ("effects of causes", tietyn syytekijän vaikutus)**

Tietoon perustuva kriminaalipolitiikka

- Rikoksantorjunnan kolme tasoa (Kivivuori ym. 2018):
 - Primäärinen rikoksantorjunta
 - Yleinen sosiaalipolitiikka, ympäristösuunnittelu, rangaistusten yleisestävä vaikutus
 - Sekundäärinen rikoksantorjunta
 - Riskiryhmiin / riskitekijöihin vaikuttaminen, ”varhainen puuttuminen”
 - Tertiäärinen rikoksantorjunta
 - Tunnettujen rikosentekijöiden uusintarikollisuuteen vaikuttaminen, vankilaohjelmat, erityisestävä vaikutus
- Kaikki kolme rikoksantorjunnan tasoa kaipaavat tutkittua tietoa niistä interventioista/politiikkatoimista, joilla rikollisuutta voidaan vähentää

Kausaalivaikutukset ja valikoituminen

Kausaalivaikutuksen määritelmä

- Kiinnostuksen kohteena syy-seuraussuhteet
- ”Potentiaalisten lopputulemien” viitekehys, Rubin Causal Model
- Esimerkkinä
 - Päihdekuntoutusohjelma vankilassa
 - Vastemuuttujana uusintarikollisuus (seikka, johon kuntoutuksella yritetään vaikuttaa)
- Jos ajatellaan, että yksilö joko on kuntouksessa tai ei, hänellä on vastaavasti kaksi potentiaalista lopputulemaa, uusintarikollisuuden määrä kuntoutettuna ja uusintarikollisuuden määrä ilman kuntoutusta
- Kausaalivaikutus on **näiden kahden potentiaalisen lopputuleman erotus**
- Ongelmana kuitenkin se, että sama yksilö ei voi saada ja olla saamatta ”hoitoa” yhtä aikaa → **Yksilötasolla ainoastaan toteutunut lopputulema havaitaan, ”kontrafaktuaalista” lopputulemaa ei.**
- Tämä on *kausaalipäättelyn perustava ongelma* – yksilötason kausaalivaikutusta ei voida estimoida

Ryhmien välinen vertailu

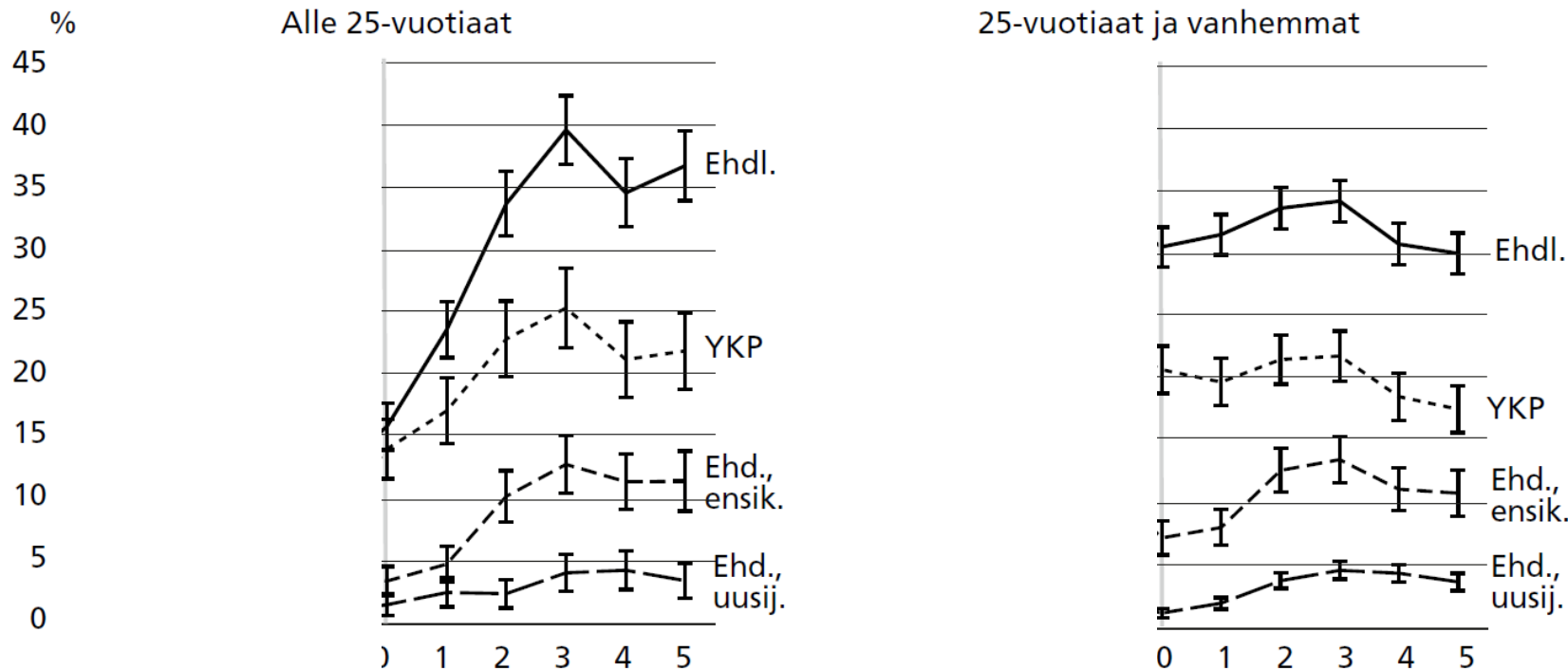
- Koska yksilötason kausaalivaikutusta ei voida estimoida, päättelyn täytyy tapahtuma **ryhmätasolla**
- Ideaalitulanteena kontrolloitu satunnaiskoe (*RCT=randomized controlled trial*), jossa koeryhmään ja vertailuryhmään päätyvät ihmiset arvotaan satunnaisesti
- Satunnaistamisella pyritään siihen, että molemmat ryhmät ovat lähtötilanteessa *keskimäärin* samanlaisia *kaikilla havaituilla ja havaitsemattomilla* taustamuuttujilla
 - Vertaillaan kahta tai useampaa koostumukseltaan samanlaista ryhmää → jos ryhmien välillä havaitaan keskimääräinen ero lopputulemissa, syynä ei voi olla ryhmien erilainen koostumus
 - Vielä osuvampaa on ajatella, että satunnaistamisen seurauksena ryhmien potentiaaliset lopputulemat (vasteen jakaumat hoidettuna ja hoitamattomana) ovat riippumattomia "hoidon" allokaatiosta (https://medium.com/@darren_dahly/out-of-balance-9021fd636d88)
- Tällöin estimoimme hoidon *keskimääräisiä kausaalivaikutuksia* (*average causal effects, average treatment effects*)

Hyvä data ei ratkaise valikoitumisen ongelmaa

- Satunnaistaminen usein mahdotonta joko käytännöllistä tai eettisistä syistä → käännyttävä **havainnoivan tutkimuksen** puoleen, ja tutkittava jo toteutettuja toimenpiteitä
- Yleisesti ottaen voimme kohtalaisen helposti tutkia, miten esimerkiksi
 - ..tiettyyn vankilakuntoutukseen osallistuneille kävi myöhemmin (uusintarikollisuus, työllisyys, yms.)
 - ..rikollisuuden määrä kehittyi alueittain
- Jotta voisimme eristää rikoksentorjuntatoimenpiteen vaikutuksen, tarvitsemme muuten **vertailukelpoisen ”hoitamattoman” verrokkiryhmän**, johon verrata
 - Ongelma koskee sekä yksilö- että aluetasoisia arviointiasetelmia
- Vaikka Suomessa on paljon laadukkaita rekisteriaineistoja ja periaatteessa hyvät mahdollisuudet empiiriselle tutkimukselle, eivät nämä yksin ratkaise toimenpiteiden vaikutusten tutkimisen ongelmaa
 - Luotettavaa kotimaista tutkimusta eri rikoksentorjuntatoimenpiteiden sekä politiikka- ja lainsäädäntömuutosten kausaalivaikutuksista ihmisten käyttäytymiseen on olemassa vähemmän kuin usein luullaan
 - Monien yhteiskunnallisten uudistusten ja toimenpiteiden vaikutusten uskottava arviointi on käytännössä mahdotonta

Esimerkki valikoitumisen ongelmasta: seuraamuslajit ja työssäkäynti

Lähde: Danielsson & Aaltonen 2017

Rikokset 5v keskiarvo:

Ehdollinen: 2

YKP: 7

1. Ehdoton: 15

N:s Ehdoton: 31

Kuvio 1. Yli 15 000 euroa vuodessa ansainneiden osuudet ikäryhmän ja seuraamuslajin mukaan viisi kalenterivuotta ennen seuraamusta ja sen jälkeen. Ikä- ja sukupuolivakioidut malliperusteiset ennusteet ja 95 %:n luottamusväli. (Ehdl. = ehdollinen vankeus; YKP = yhdyskuntapalvelu; Ehd. ensik. = seuranta-aikana ensimmäistä kertaa ehdottomaan vankeuteen tuomitut; Ehd. uusij. = seuranta-aikana vähintään toista kertaa ehdottomaan vankeuteen tuomitut.)

Vakiointi ei riitä

- Havainnoivassa tutkimuksessa on tietenkin mahdollista yrittää huomioida ryhmien välisiä eroja vakioimalla tai kaltaistamalla
 - Edellisessä esimerkissä voisimme ottaa regressiomallissa huomioon esimerkiksi erot rikostaustassa, ja katsoa, kuinka paljon ryhmien välinen ero työllisyydessä kapenee vakionnin myötä
- On kuitenkin hyvin vaikea tietää käytännössä, milloin vakiointi on riittävää → näin on erityisesti siksi, ettemme yleensä pysty aineistossa mittaamaan kaikkia ryhmien välisiä eroja esimerkiksi uusintarikollisuuden riskiin vaikuttavissa tekijöissä
- Uskottavuusvallankumous → **fokus tutkimusasetelmaan**

Ajallinen muutos, indikaattorit ja vaikuttavuus

- Yhteiskunnan tilaa seurataan useiden indikaattoreiden avulla (esim. <https://findikaattori.fi/>)
- Indikaattoreiden käyttö on nähdäkseni järkevää mm. ”tilannekuvan” luomiseksi, mutta pääsääntöisesti jonkin vastemuuttujan aikasarjaan perustuvat ennen-jälkeen-vertailut ovat riittämättömiä vaikutusten arviointiin / yksittäisen toimenpiteen vaikutuksen eristämiseen
 - ”Outcome monitoring” vs. ”impact evaluation”
- Keskeisenä kontrafaktuaalisena kysymyksenä se, miten ilmiö olisi kehittynyt ilman tehtyä toimenpidettä?
 - Onko toimenpiteen skaala ylipäätään sellainen, että sen vaikutus voisi näkyä isossa mittakaavassa?
- Joskus tällaisia muutoksia voidaan arvioida tilanteissa, joissa tietty toimenpide otettu käyttöön vain tietyillä alueilla ja/tai käyttöönottoa on porrastettu ajallisesti
 - Arvioinnin kannalta ongelmana kuitenkin se, että esimerkiksi lainsäädäntömuutokset tulevat voimaan kaikkialla samaan aikaan, <http://blog.hse-econ.fi/?p=7269>

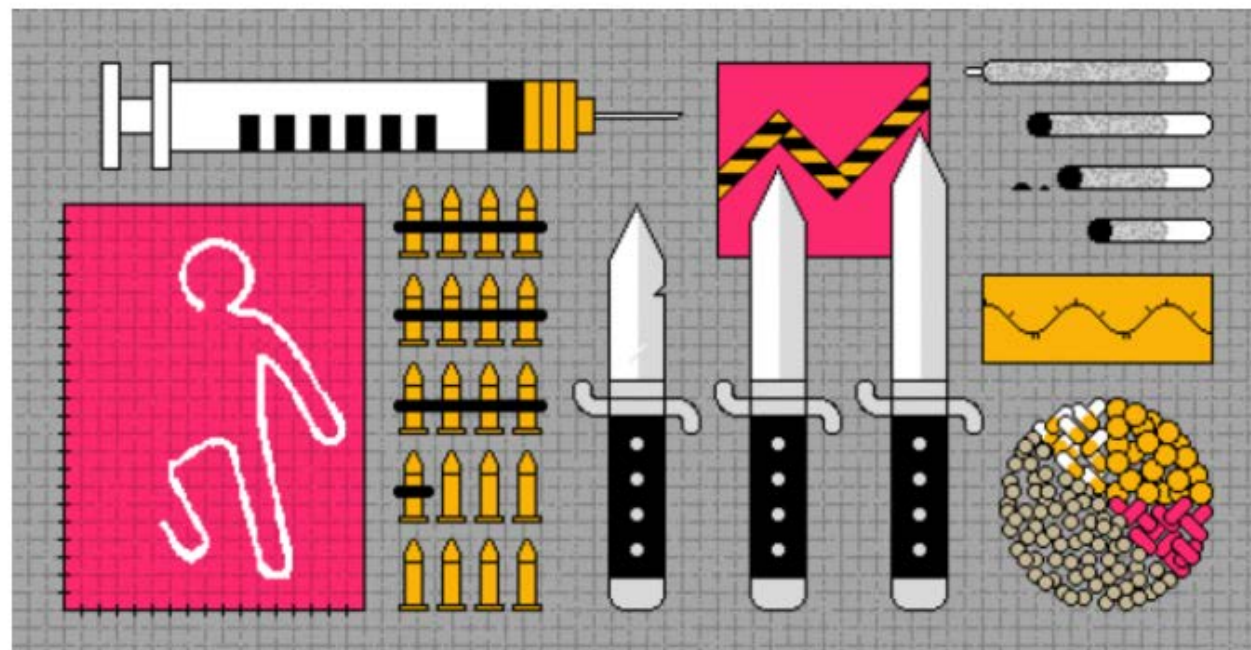
Muita menetelmällisiä murheita

ANNALS OF INQUIRY

THE TROUBLE WITH CRIME STATISTICS

It's surprisingly hard to say what makes crime go up or down.

By **Matthew Hutson** January 9, 2020

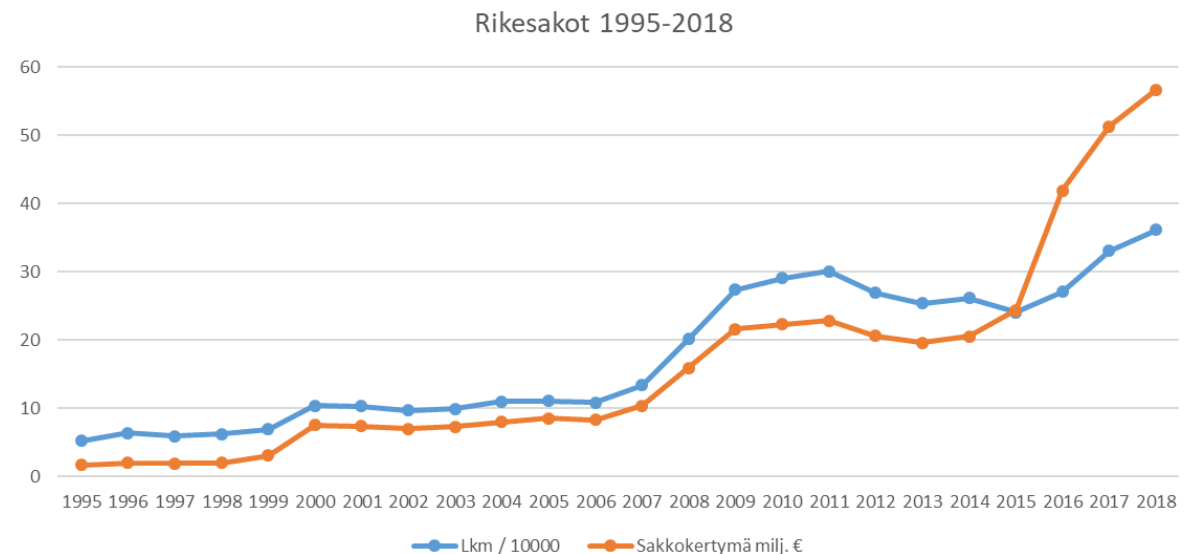

Rikollisuuden mittaamisen haaste

- Ilmirikollisuus (viranomaisten tietoon tulleet teot) + piilorikollisuus (piiloon jääneet teot) = Kokonaisrikollisuus
- Selvää, ettei pelkkiä viranomaistilastoja käyttämällä saada koko kuvaa rikollisuudesta
 - Ajallinen muutos?
 - Kiinni jäävät vs. muut?
- Viranomaistilasto mittaa sekä rikollisuutta että sen kontrollia
 - Lisäksi huomioitava mm. ilmoitusalttius ja lainsäädäntömuutokset

Puuttuvan nimittäjän ongelma

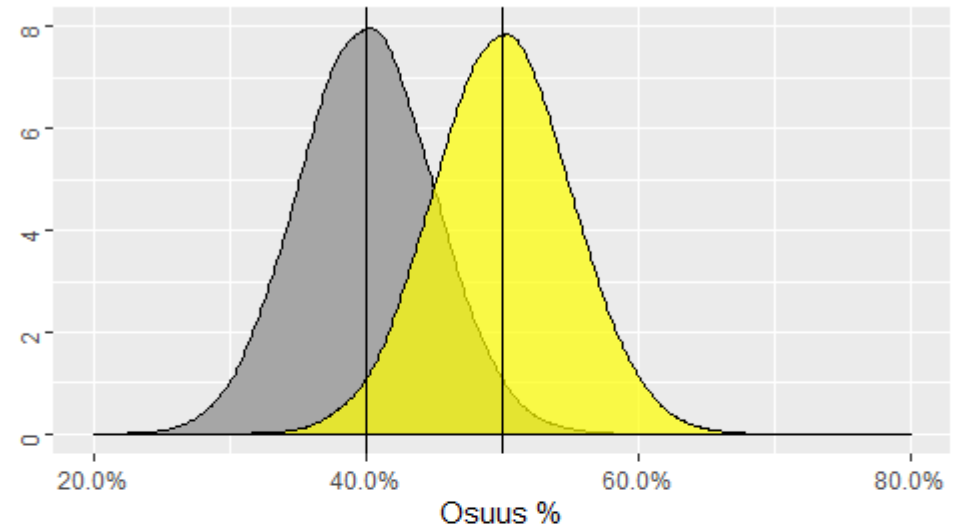
- Perusongelmana se, ettemme yleensä pysty täysin luotettavasti mittaamaan kontrollin kohdistumista / intensiteettiä
- Esimerkiksi poliisien määrän lisääminen voi yhtä aikaa 1) lisätä viranomaisten tietoon tullutta rikollisuutta, mutta 2) vähentää kokonaisrikollisuutta
- Automaattinen kameravalvonta ja rikesakot →

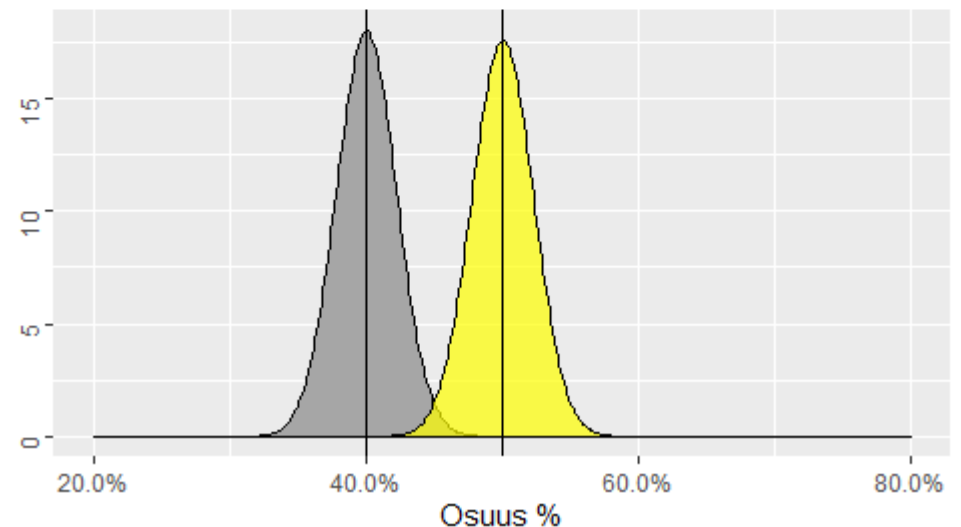
Aineiston koko

- Arviointia suunniteltaessa odotukset vaikutusten todennäköisestä suuruudesta täytyy olla realistisia
- Mitä pienempi vaikutus (=ryhmien välinen ero) halutaan luotettavasti estimoida, sitä suurempi aineisto tarvitaan
- Dilemma: toimenpiteiden valtakunnallinen skaalaus vaatisi ensin näyttöä vaikuttavuudesta, mutta näyttöä vaikuttavuudesta on vaikea saada, mikäli toiminta on kovin pienimuotoista

Otoskoko 100 / ryhmä

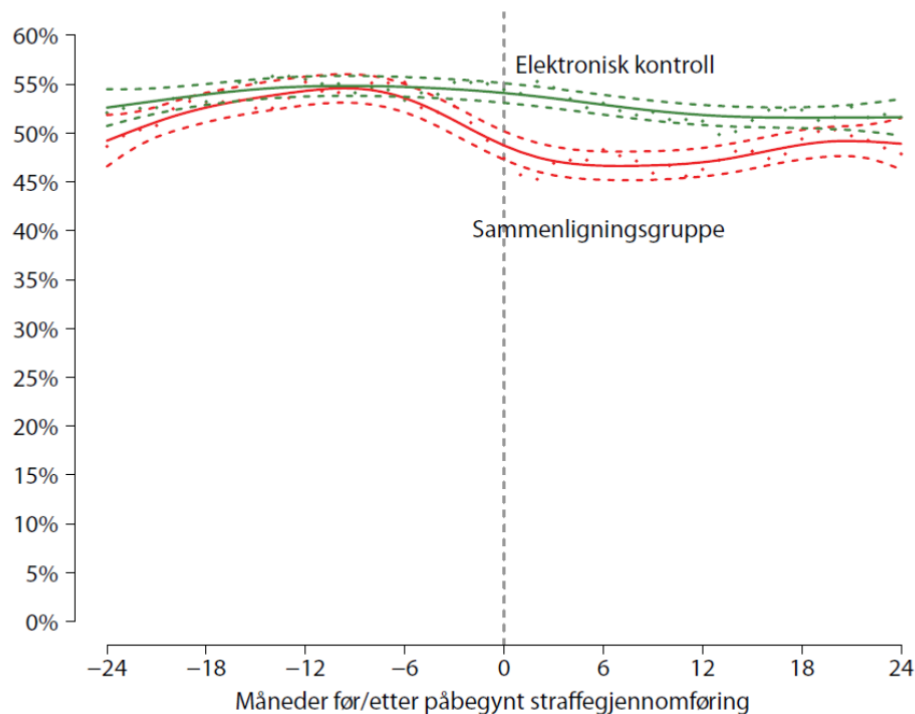
Otoskoko 500 / ryhmä

Esimerkkejä vaikutusten suuruudesta

- Skardhamar 2013, valvontarangaistus vs. vankeus

Figur 5.2. Sysselsatte per måned før og etter påbegynt straffegjennomføring i 2009. Med elektronisk kontroll og sammenligningsgruppe. Prosent

- Cook 2014, tukityöllistäminen + "reach-in services"

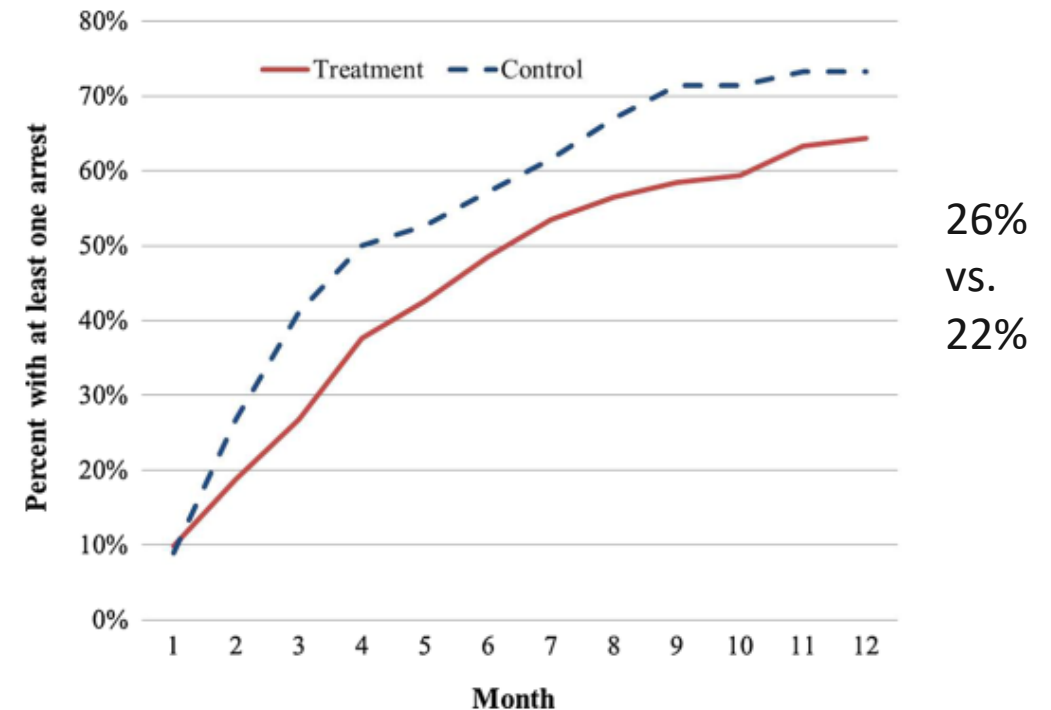

Fig. 2 Cumulative arrest rate by months from release

Heterogeeniset vaikutukset

- On varsin todennäköistä, että keskimääräiset kausaalivaikutukset kätkevät taakseen yksilöllistä vaihtelua esimerkiksi kuntoutuksen tehokkuudessa → vaikka interventiot toimivat keskimäärin, ne eivät välttämättä toimi kaikille, tai ne voivat toimia erityisen hyvin joillekin
- Tilastollisen analyysin kannalta ongelmana on kuitenkin se, että aineiston kokoa koskevat vaatimukset kasvavat, mikäli toimenpiteiden tehoa halutaan tarkastella alaryhmissä (esim. toimiiko toimenpide paremmin miehillä kuin naisilla)

Iatrogeeniset vaikutukset

- Onko aina parempi tehdä jotain kuin olla tekemättä mitään? Voidaan ajatella, että pahimmillaan suunnitellulla interventiolla ei olekaan toivottuja vaikutuksia lopputulemiin
- ”Parantajan aiheuttamat sairaudet” - On mahdollista, että rikosentorjuntatoimenpiteillä on **ennakoimattomia negatiivisia vaikutuksia / sivuvaikutuksia**
- Mahdollisia syitä rikollisuutta lisääville vaikutuksille
 - Interventio perustuu virheelliselle teorialle rikollisuuden (ja ylipäätään käyttäytymisen) syistä
 - Ohjelman implementaatio epäonnistuu
 - Rikosalttiiden henkilöiden tuominen yhteen, ”petetyt odotukset”, leimautuminen, yms.
- Kriminologian alalla mm. seuraavat lähteet
 - McCord (2003) Cures That Harm: Unanticipated Outcomes of Crime Prevention Programs
 - Welsh & Rocque (2014) When crime prevention harms: a review of systematic reviews
 - Zane, Welsh & Zimmermann (2016) Examining the Iatrogenic Effects of the Cambridge-Somerville Youth Study: Existing Explanations and New Appraisals
 - Petrosino ym. (2013) “Scared Straight” and other juvenile awareness programs for preventing juvenile delinquency

Julkaisuharha

- Viime vuosien replikaatiokriisi (OSF 2015) osoittanut, että monella alalla julkaistuissa tutkimustuloksissa on luultavasti merkittävää harhaa, joka johtuu mm. positiivisten löydösten suosimisesta sekä analyysivaiheessa tehdyistä lukuisista valinnoista
- Arviointitutkimuksessa olisi vältettävä tulosten ”kalastelua”, ja tutkimushypoteesit olisi hyvä muodostaa ennen varsinaista analyysia, ja tutkittavat vastemuuttajat (pääasialliset ja toissijaiset)
- Raportoinnin läpinäkyvyyteen ja aineistojen avaamiseen panostettava myös Suomessa
- Tutkimuksen julkaisu ei saa riippua siitä, miellyttävätkö tulokset vai ei (heikkolaatuinen tutkimus asia erikseen)

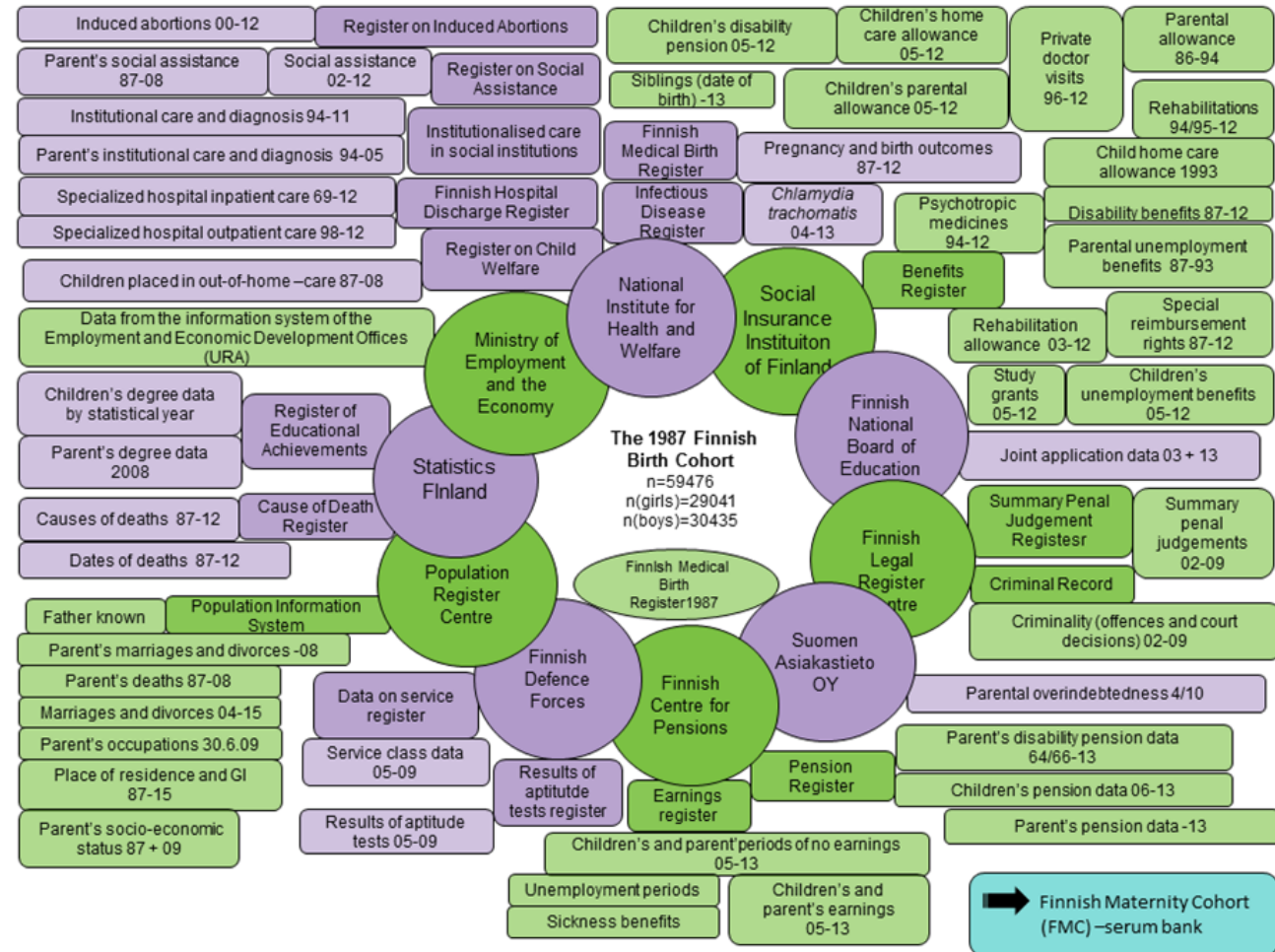
Yhteenveto

Tarvitaan vahvempia asetelmia

- Vaikutustutkimuksen perusongelma on se, ettemme tiedä, mitä olisi tapahtunut ilman tutkittavaa muutosta – puuttuvan ”kontrafaktuaalin” ongelma
 - Satunnaistettujen koeasetelmien käyttö ollut valitettavan vähäistä pohjoismaisessa kriminologisessa tutkimuksessa (Andersen & Hyatt 2018)
- Aikaisemmin ajateltiin, että ongelma voidaan korjata riittävällä taustamuuttujien mittaamisella ja vakioimisella – on yhtä selvempää, että näin ei ole
 - Joskus käyttäytymisvaikutukset ovat niin ilmeisiä, että tutkittavan muutoksen/intervention voidaan todeta vaikuttaneen – yleensä näin ei kuitenkaan ole
- Fokus tutkimusasetelmaan – luoko reformin/intervention toteutus mielekästä verrokkiryhmää. Ja ennen kaikkea, mitä voidaan tehdä, että näin tapahtuisi?
- Laadukkaat rekisteriaineistot mahdollistavat ns. luonnollisten koeasetelmien hyödyntämisen, suuri käyttämätön potentiaali
 - Rikosseuraamusjärjestelmän muutosten vaikutuksia koskevaa tutkimusta pohjoismaista: *Andersen & Andersen 2014, Andersen 2015, Andersen & Wildeman 2014, Andersen 2019, Bacak & Andersen & Schnittker 2018, Fallesen & Andersen 2017, Landersø 2015, Larsen 2017, Tegner Anker & Doleac & Landersø 2019, Wildeman & Andersen 2017*
 - Suomessa *Huttunen & Pekkarinen & Uusitalo & Virtanen 2018* (koulupudokkuus)

Suomalaiset rekisteriaineistot vahvuutena

- Suomessa ja muissa pohjoismaissa etulyöntiasema siinä, että meillä on paljon julkishallinnon keräämää rekisteritietoa, jota voidaan yhdistää laajoiksi aineistoiksi henkilötunnusta käyttäen
- Tilastokeskuksen etäkäyttöjärjestelmä FIONA tutkijoiden käytössä, mahdollistaa pseudonymisoitujen aineistojen hyödyntämisen
- Tilastolain muutos (361/2013) selkeyttänyt toimintatapoja ja mahdollistanut rikollisuutta koskevien rekisteriaineistojen joustavamman tutkimuskäytön

Arvioinnin uskottavuuden parantamiseen tulee panostaa systemaattisesti

- Yhteiskunnallisesti ei ole tietenkään viisasta arvioida vain niitä muutoksia, joista 1) sattumalta syntyy uskottava tutkimusasetelma, 2) on olemassa helposti aineistoa saatavilla
- Järkevämpää panostaa tietoisesti siihen, että hyviä tutkimusasetelmia syntyisi ja tärkeää seurantadataa kerätään systemaattisesti (Nokso-Koivisto ym. 2019)
- Vaikka monet tahot (toimenpiteiden toteuttajat, virkamiehet, tutkijat, poliitikot) kaipaavat tietoa vaikutuksista, eivät eri tahojen intressit kohtaa automaattisesti
 - Esimerkkinä interventioiden kohdentaminen ”räätälöidysti” ihmisille, joilla motivaatio muutokseen, sopiva elämäntilanne, rikostausta yms. (oikea interventio, oikea ihminen, oikea aika) järkevää elävässä elämässä, mutta hankaloittaa vertailua
- On selvää, että kaikki viisaus ei asu norsunluutorneissa. Kokeilukulttuurin hedelmät jäävät kuitenkin poimimatta, mikäli eri paikoissa syntyneiden onnistuneiden toimenpiteiden vaikutuksia ei saada selville

Kohti parempaa vaikutusten arviointia

- Toimenpiteen arviointi olisi suunniteltava systemaattisesti jo käynnistämisvaiheessa
 - Suomessa hyviä esimerkkejä KiVa Koulu, Voimaperheet, Ihmeelliset vuodet
- Verrokkiryhmän aikaansaaminen. Satunnaistetaan, mikäli mahdollista. Jos ei, pohditaan, olisiko vaiheittainen käyttöönotto mahdollinen, tai vaihtoehtoisesti niin, että toimenpiteiden kohteeksi valikoidaan henkilöitä hyvin täsmällisillä kriteereillä (Nokso-Koivisto ym. 2019)
 - Opas kokeilulakien valmistelun tueksi: <http://kokeiluohje.finlex.fi/>
- Ensi- ja toissijaisten vastemuuttujien ja hypoteesien määrittäminen ennakkoon
- Todennäköisten vaikutusten suuruuden ennako-arviointi ja riittävän tilastollisen voiman varmistaminen
- Laadullisten ja määrällisten menetelmien yhdistäminen, ja näiden erilaisten vahvuuksien tunnistaminen
 - Vaikka tehtäisiin tilastollista tutkimusta, norsunluutornista laskeutuminen ja kengänpohjien kuluttaminen kentällä on joka tapauksessa vahvasti suositeltavaa http://psychology.okstate.edu/faculty/jgrice/psyc5314/Freedman_1991A.pdf

Miksi arviointi siis kuitenkin kannattaa?

- Luotettavalla tiedolle vaikuttavista toimenpiteistä on suuri kysyntä meillä ja maailmalla
- ”Ruohonjuuritasolla” syntyneiden onnistuneiden toimintamallien skaalaaminen vaikeaa, jos ei näyttöä vaikuttavuudesta
- Näennäisen pienikin todennettu vaikutus esim. uusintarikollisuuteen voi kuitenkin olla kustannustehokas
- ”Kokeilukulttuuri” ja panostaminen lainsäädäntömuutosten jälkikäteiseen arviointiin → tällä hetkellä haettavana rahoitusta mm. väkivalta- ja seksuaalirikollisten kuntouttamiseen tarkoitetulle ohjelmille: <https://oikeusministerio.fi/rikoksia-ehkaisevat-hankkeet>

Mistä tietoa tutkimustuloksista?

- Kansainvälinen tutkimustieto:

- Campbell Collaboration, Crime & Justice coordinating group, <https://campbellcollaboration.org/> (48 julkaisua vapaasti luettavissa)
- Washington State Institute for Public Policy, kustannus-hyötyanalyysit, <https://www.wsipp.wa.gov/BenefitCost>

- Kotimainen tutkimustieto:

- Rikksentorjunnan arviointitutkimuksen tietokanta, <https://rikksentorjunta.fi/rikksentorjunnan-arviointitutkimuksen-tietokanta>
- Kasvun tuki (varhaisen tuen ohjelmat), <https://kasvuntuki.fi/tyomenetelmat/>

Lukemista

- Nokso-Koivisto, Sarvimäki, Toivanen, Jutila Roon (2019): Vaikutusarvioinnit osaksi päätöksentekoa. Miten varmistamme politiikassa, että teemme oikeita asioita.
https://www.tpry.fi/media/tpry_edistysraportti2_vaikutusarvioinnit_web.pdf,download
- Silver (2012): The Signal and the Noise: Why Most Predictions Fail – but Some Don't. Penguin Books.
- Hutson (2020): The trouble with crime statistics.
<https://www.newyorker.com/culture/annals-of-inquiry/the-trouble-with-crime-statistics>
- NY Times (2020): Childhood Obesity Is a Major Problem. Research Isn't Helping.
<https://www.nytimes.com/2020/01/20/upshot/childhood-obesity-research.html>
- Aaltonen & Tyni (2017): Vaikuttavuuden arviointi rikosseuraamusalalla.
<https://www.haaste.om.fi/fi/index/lehtiarkisto/haaste12017/vaikuttavuudenarviointirikosseuraamusalalla.html>

Kiitos!

mikko.e.aaltonen@om.fi

OIKEUSMINISTERIÖ

www.oikeusministerio.fi

Facebook: facebook.com/oikeusministerio

Twitter: [@oikeusmin](https://twitter.com/oikeusmin)

Käyntiosoite: Eteläesplanadi 10, Helsinki

Postiosoite: PL 25, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde: 029 516 001